

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 630/2017-21

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. októbra 2017 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti SLOVAK SOLAR ENERGY, s. r. o., Račianska 96, Bratislava, zastúpenej spoločnosťou Lukačka s. r. o., Tehelná 25, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát Mgr. Juraj Lukačka, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 49 Er 1646/2013 z 13. apríla 2017 a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť obchodnej spoločnosti SLOVAK SOLAR ENERGY, s. r. o., pre namietané porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 49 Er 1646/2013 z 13. apríla 2017 **p r i j í m a** na ďalšie konanie.

2. **O d k l a d á** vykonateľnosť uznesenia Okresného súdu Košice II sp. zn. 49 Er 1646/2013 z 13. apríla 2017.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. júla 2017 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti SLOVAK SOLAR ENERGY, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 49 Er 1646/2013 z 13. apríla 2017 (ďalej len „napadnuté uznesenie“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh v stručnosti vyplýva, že pôvodne oprávnená spoločnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „pôvodná oprávnená“), sa návrhom podaným 17. júna 2013 domáhala u súdnej exekútorke JUDr. Denisy Regináčovej Mihalovej, Košice (ďalej len „súdna exekútorka“), vykonania exekúcie na vymoženie svojej pohľadávky voči sťažovateľke ako povinnej v sume 142 000 € s príslušenstvom (ďalej len „pohľadávka“) na základe exekučného titulu – právoplatného a vykonateľného platobného rozkazu okresného súdu č. k. 34 Rob 83/2013-9 z 30. mája 2013. Okresný súd vydal 18. júna 2013 poverenie na vykonanie exekúcie.

3. Predmetnú pohľadávku od pôvodnej oprávnenej odkúpila spoločnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „ďalšia oprávnená“) ako polovičný vlastník sťažovateľky a 2. apríla 2014 to oznámila súdnej exekútorke. Podľa § 57 ods. 1 Exekučného poriadku súčasne žiadala o zastavenie celej exekúcie, keďže nemala záujem na zexekvovaní svojej dcérskej spoločnosti. Súdna exekútorka na základe tejto žiadosti podala 30. júla 2014 na okresnom súde návrh na zastavenie exekúcie.

4. Ešte predtým ako okresný súd rozhodol o zastavení exekúcie, ďalšia oprávnená postúpila (na základe Smlouvy o postoupení pohľadávok z 19. mája 2014) pohľadávku ďalšej spoločnosti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „nová oprávnená“), ktorá sa stala novou

oprávnenou. Následne sťažovateľka ako povinná uhradila pohľadávku priamo novej oprávnenej a túto skutočnosť oznámila 27. januára 2015 súdnej exekútorke. Zároveň požiadala o zastavenie exekučného konania.

5. Potom, ako sa súdna exekútorka dozvedela o úhrade pohľadávky novej oprávnenej a zároveň ešte pred tým, ako okresný súd rozhodol o jej návrhu na zastavenie exekúcie z 30. júla 2014, podala súdna exekútorka 4. februára 2015 návrh na čiastočné zastavenie exekúcie, t. j. dodatočne žiadala o čiastočné zastavenie exekučného konania čo do vymáhaného nároku a o pokračovanie v exekučnom konaní čo do trov exekúcie súdneho exekútora. Zároveň súdna exekútorka žiadala, aby jej okresný súd v prípade, ak bude toho názoru, že exekúcia má byť zastavená ako celok, priznal odmenu podľa § 16 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), podľa ktorého ak súdny exekútor pri exekúcii na peňažné plnenie vymôže časť pohľadávky pred jeho vylúčením z vykonávania exekúcie alebo pred jej zastavením, pri určovaní jeho odmeny sa postupuje podľa § 5 vyhlášky s tým, že základom na určenie tejto odmeny je výška vymoženej pohľadávky.

6. Okresný súd uznesením sp. zn. 49 Er 1646/2013 zo 6. februára 2017 exekúciu zastavil a súdnej exekútorke priznal iba trov exekúcie podľa § 14 ods. 1 a 2 v spojení s § 15 ods. 1, ako aj § 22 ods. 1 vyhlášky spolu v sume 68,88 €, na zaplatenie ktorých zaviazal novú oprávnenú.

7. Dňa 23. marca 2017 bola okresnému súdu doručená žiadosť súdnej exekútorke na vydanie rozhodnutia podľa § 16 ods. 2 vyhlášky, teda na vydanie doplňujúceho uznesenia na priznanie odmeny vo výške 20 % zo sumy 142 200 € (§ 16 ods. 2 v spojení s § 5 ods. 1 vyhlášky).

Napadnutým uznesením okresný súd priznal súdnej exekútorke doplňujúcim uznesením odmenu v sume 36 175,80 € podľa § 5 ods. 1 v spojení s § 16 ods. 2 vyhlášky, na ktorej plnenie zaviazal sťažovateľku.

8. Sťažovateľka považuje uznesenie okresného súdu za také, ktoré bolo vydané v rozpore s vyhláškou, a preto je toho názoru, že ním došlo k porušeniu jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva sa spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Sťažovateľka v sťažnosti poukazuje na to, že postup súdneho exekútora pri uplatňovaní si nároku na náhradu trov exekučného konania je v rozpore s Exekučným poriadkom, ako aj vyhláškou a v neposlednom rade sa celkom vymyká princípu účelnosti a nevyhnutnosti nákladov na náhradu trov exekučného konania.

Sťažovateľka tvrdí, že v obdobných situáciách, keď príde k zastaveniu exekučného konania na návrh oprávneného po dobrovoľnom splnení pohľadávky povinného, sa postupuje v praxi celkom odlišne. V prípade, ak povinný v exekučnom konaní uhradí pohľadávku alebo jej časť priamo oprávnenému, nepovažuje sa táto úhrada za vymoženie zo strany súdneho exekútora, a to ani vtedy ak k úhrade došlo formálne ešte počas exekučného konania, teda pred právoplatným rozhodnutím o jeho zastavení. V prípade sťažovateľky dokonca došlo k úhrade pohľadávky v čase, keď ďalšia oprávnená podala návrh na zastavenie exekúcie, a teda exekútorka ani nemohla vykonávať ďalšie úkony na vymoženie sumy.

Sťažovateľka ďalej cituje § 4 ods. 1, ako aj § 14 ods. 1 a 2 vyhlášky, a je toho názoru, že „... ak dôjde k zastaveniu exekúcie, určenie trov exekúcie podlieha inému režimu ako pri ukončení exekučného konania upustením alebo vymožením. Predovšetkým sa v takomto prípade odmena súdneho exekútora určuje odlišne ako pri výpočte odmeny v zmysle § 4 a § 5 vyhlášky. Ak teda súd exekúciu zastaví, výpočet odmeny súdneho exekútora sa spravuje iba ust. 14 a § 15 vyhlášky. V takomto prípade sa teda odmena vypočíta len za úkony exekučnej činnosti, ktoré sú taxatívne vymenované v § 15 ods. 1 vyhlášky, pričom za každý takýto úkon prináleží súdnemu exekútorovi odmena vo výške 3,32 Eur. Ustanovenie § 5 vyhlášky, zmysle ktorého sa vypočíta odmena exekútora vo výške 20 % z vymoženej sumy sa v takomto prípade vôbec neaplikuj, pretože k žiadnemu vymoženiu zo strany súdneho exekútora nedošlo, keďže povinný uhradil pohľadávku dobrovoľne a navyše priamo oprávnenému.“

V tejto súvislosti sťažovateľka poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v sp. zn. 3 M Cdo 16/2005 (35/2006 ZSP) z ktorého vyplýva, že v zmysle § 4 ods. 1 je základom na určenie odmeny súdneho exekútora za výkon exekučnej činnosti pri exekúcii na peňažné plnenie zásadne výška vymáhanej pohľadávky. To však neplatí v prípadoch, v ktorých § 6 a § 14 až 16 vyhlášky určujú inak. „Inak“ (odlišne než v § 4 ods. 1 vyhlášky) upravuje určenie odmeny súdneho exekútora § 14 ods. 1 vyhlášky aj v prípade, že súd zastaví exekúciu – odmena súdneho exekútora za výkon exekučnej činnosti sa vtedy neurčuje podľa výšky vymáhanej pohľadávky.

10. Sťažovateľka upriamuje pozornosť ústavného súdu na to, že na okresnom súde prebiehajú ďalšie tri exekučné konania (sp. zn. 35 Er 1647/2013, sp. zn. 39 Er 1648/2013 a sp. zn. 39 Er 1649/2013), kde oprávnenou je taktiež nová oprávnená a povinnou je rovnako sťažovateľka, kde exekučné konania boli taktiež zastavené a súdnej exekútorke boli priznané iba trovy exekúcie podľa § 14 ods. 1 a 2 v spojení s § 15 ods. 1, ako aj § 22 ods. 1 vyhlášky, na uhradenie ktorých bol v zmysle § 203 ods. 1 Exekučného poriadku zaviazaná nová oprávnená. Proti týmto rozhodnutiam podala súdna exekútorke odvolania (čo do výroku o zastavení, ako aj do výroku o priznaných trovách) a žiadala v nich o priznanie odmeny vo výške 20 % z vymáhanej sumy v zmysle § 16 ods. 2 vyhlášky v spojení s § 5 ods. 1 vyhlášky. V čase podania sťažnosti ústavnému súdu v tej veci, ešte o nich nebolo rozhodnuté.

11. V nadväznosti na uvedené je sťažovateľka toho názoru, že súd prvej inštancie porušil jej základné právo na súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej právo na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, rozhodol v rozpore so zákonom, rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a jeho konanie nesie prvky arbitrárnosti. Vzhľadom na to, že v napadnutom uznesení sa okresný súd „odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe a porušil tak princíp právnej istoty sťažovateľa a vzhľadom k tomu, že v uvedenom prípade navyše absentuje akékoľvek zdôvodnenie tohto odklonu, máme za to, že postup súdu prvej inštancie pri vydaní a odôvodnení Uznesenia splňa všetky náležitosti toho, že ide o postup, ktorý nesie výrazné prvky arbitrárnosti a je protiústavný“.

12. V závere sťažnosti sťažovateľka zdôrazňuje, že pohľadávka, ktorá bola predmetom exekučného konania, nebola reálna, išlo o fiktívne vytvorenú pohľadávku, ktorá vznikla účelovo s cieľom bývalého konateľa sťažovateľky obohatiť sa. Navyše, pohľadávka vznikla v dôsledku takého jeho konania, ktoré nemalo vôbec spôsobiť právne účinky, keďže valné zhromaždenie na základe ktorého ustanovil seba ako jedinú osobu konajúcu za sťažovateľku, bolo súdom vyhlásené za neplatné. Napriek tomu sa však spoločnosť [REDAKOVANÉ] (ďalšia oprávnená) rozhodla túto pohľadávku odkúpiť, aby neprišlo k vyhláseniu konkurzu, resp. k likvidácii sťažovateľky. V exekučnom konaní preto spočiatku vystupovala ako oprávnený subjekt materská spoločnosť [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] voči sťažovateľke ako svojej dcérskej spoločnosti ako povinnému. Takisto spoločnosť [REDAKOVANÉ] (nová oprávnená), na ktorú bola následne pohľadávka prevedená, bola a je spriaznenou voči spoločnosti [REDAKOVANÉ]. Z tohto dôvodu sťažovateľka ako povinná ani nemusela predmetnú pohľadávku v exekučnom konaní uhradiť, oprávnená mohla podať výlučne návrh na zastavenie exekúcie. Skutočnosť, že pohľadávka bola nakoniec dobrovoľne uhradená, bolo iba výsledkom dohody medzi spriaznenými spoločnosťami, ktorými boli sťažovateľka a nová oprávnená (ktoré majú v riadiacej štruktúre rovnaké osoby), keďže tento postup bol pre obe spoločnosti z účtovno-daňového hľadiska výhodnejší. Aj v súvislosti s uvedením je zrejmé, že súdna exekútorka sa nijakým spôsobom nepričinila a ani sa pričiniť nemohla k vymoženiu pohľadávky, o účelnosti a nevyhnutnosti vyčíslených trov exekúcie ani nehovoriac.

13. Na základe uvedeného sťažovateľka žiada, aby ústavný súd prijal jej sťažnosť na ďalšie konanie a následne nálezom rozhodol, že napadnutým uznesením okresného súdu bolo porušené jej základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj jej právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, toto rozhodnutie zruší a prizná jej náhradu trov právneho zastúpenia.

Zároveň žiada, aby ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu.

III.

14. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

15. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. Pri predbežnom prerokovaní ústavný súd zistil, že predložená sťažnosť spĺňa všetky ostatné náležitosti požadované § 20 zákona o ústavnom súde, pričom nezistil procesné prekážky uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde, ktoré sú dôvodom pre odmietnutie sťažnosti.

17. Vzhľadom na uvedené ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 tohto uznesenia.

18. Ústavný súd podľa § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže na návrh sťažovateľa rozhodnúť o dočasnom opatrení a odložiť vykonateľnosť napadnutého právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ak to nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom a ak by výkon napadnutého rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu neznamenal pre sťažovateľa väčšiu ujmu, než aká môže vzniknúť iným osobám pri odložení vykonateľnosti; najmä uloží orgánu, ktorý podľa sťažovateľa porušil základné práva alebo slobody sťažovateľa, aby sa dočasne zdržal vykonávania právoplatného rozhodnutia,

opatrenia alebo iného zásahu, a tretím osobám uloží, aby sa dočasne zdržali oprávnenia im priznaného právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom.

19. Po preskúmaní obsahu napadnutého uznesenia okresného súdu a dôvodov sťažnosti, berúc pritom do úvahy skutočnosť, že podľa § 61 Exekučného poriadku je v exekučnom konaní navrátenie do predošlého stavu vylúčené, ústavný súd dospel k záveru, že sťažovateľka osvedčila existenciu predpokladov na zabezpečenie toho, aby sa prípadný výsledok konania pred ústavným súdom nezmaril v dôsledku núteného výkonu napadnutého uznesenia. Bez tohto zabezpečovacieho prostriedku by totiž podľa názoru ústavného súdu mohlo dôjsť v prípade vyslovenia neústavnosti napadnutého uznesenia okresného súdu k vážnej ujme na strane sťažovateľky, ktorá by bola väčšia než ujma, ktorá by prípadne mohla vzniknúť súdnemu exekútorovi následkom odkladu vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia. Návrh sťažovateľky na rozhodnutie o dočasnom opatrení pritom nie je v rozpore s dôležitým verejným záujmom.

20. Ústavný súd preto v súlade s citovaným § 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia okresného súdu (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. októbra 2017